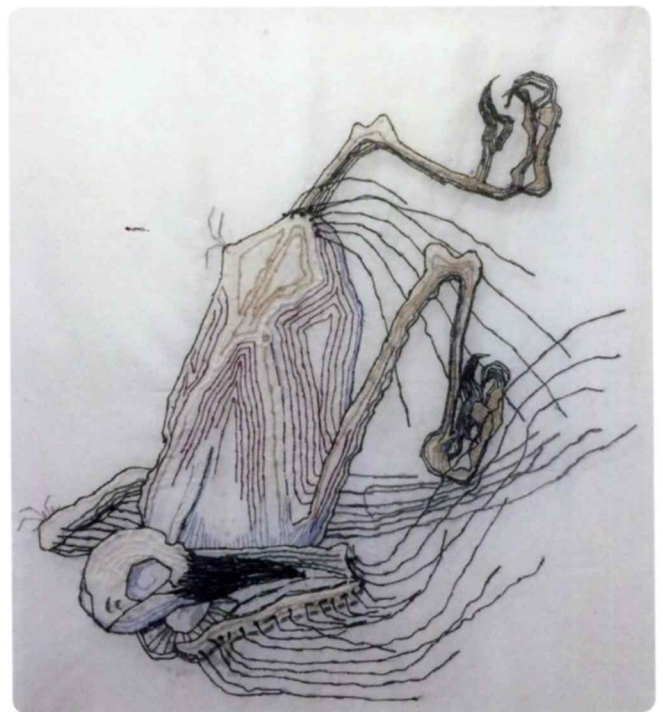

Bioloog borduurt

Jitske Rinsma: rijgsteek in reuzenformaat

Jitske Rinsma is haar leven lang al dol op de natuur; beestjes bekijken, planten zoeken. Ook in haar borduurwerken spelen dieren de hoofdrol. Ze werkt op grote doorzichtige doeken, die uiteindelijk in een ruimte komen te hangen. Zo ontstaat een transparante wereld, waarin de dieren lijken te zweven. Ik bezocht haar werkplaats midden in de natuur bij Paterswolde.

Na haar studie biologie werkte Jitske (Groningen, 1951) als docent en manager. Verder was ze altijd aan het tekenen, schilderen, borduren en haken. Vanaf haar 50e volgde ze de 5-jarige deeltijdopleiding Beeldende Kunst aan de Nieuwe Akademie in Utrecht.

Kauwskelet, 2015 - 120x80cm.

Van papier naar panelen

Haar schilderwerk wordt geleidelijk aan transparanter en ze vervangt tekenpapier door half-doorzichtige plexiglazen panelen. Daarop tekent ze met Oost-Indische inkt vogels. Om de transparantie van het beeld te versterken hangen ze voor een raam. Op zoek naar nóg 'lichter' materiaal, komt ze vijf jaar geleden uit bij dunne organzastof en stapt ze over op borduren.

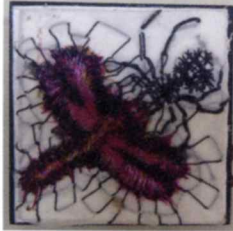
Rijgsteek als tekenmateriaal

Jitske beheerst allerlei verschillende borduursteken, maar voor het werken op organza zijn eigenlijk alleen de rijg- en de stiksteek geschikt. Bij het gebruik van andere steken begint de stof te trekken en vervormen. Haar schetsen en tekeningen zijn de basis voor haar borduurwerk. Ze oefent en experimenteert met kleine werkjes en proeflapjes. Het uiteindelijke werk is groot, al snel zo'n 2 bij 3 meter. Tijdens het borduren

op de organzadoeken hangt ze de stof stevig op. Daarachter hangt tijdelijk haar schets. Als het werk erom vraagt, voegt ze aquarelverf toe. Jitske heeft ontdekt dat ze niet te lichte kleuren garen moet gebruiken. Wanneer een doek in de ruimte hangt, dan zie je er niets van terug. Met donkere kleuren bereikt ze hetzelfde effect als met Oost-Indische inkt op de panelen. Van een afstand lijkt het werk getekend. Dit geeft haar werk een prachtige grafische uitstraling. Afkanten is een werk op zich; omdat je er doorheen kunt kijken moet dat heel netjes.

Miniwerk

Hoewel haar meeste werk een fors formaat heeft deed ze in 2016 mee aan een expositie waarvoor alleen klein werk gemaakt mocht worden, van maximaal 5x5 cm. Ze werkte met borduurgaren en wol op katoen of siliconenrubber, en plakte dit op kleine mdf-paneeltjes.

Dood en verval

Een aantal jaren borduurt ze vooral dode dieren. Als ze tijdens het wandelen een dood dier vindt, neemt ze dat mee naar haar atelier. Zo kan ze het dier van heel dichtbij bekijken en natekenen. Bij een levend dier kun je nooit zo dichtbij komen. Ze is gefascineerd door de dood en het verval. De schetsen gebruikt ze voor haar borduurwerk. Toch wordt het borduurwerk altijd anders dan de schets.

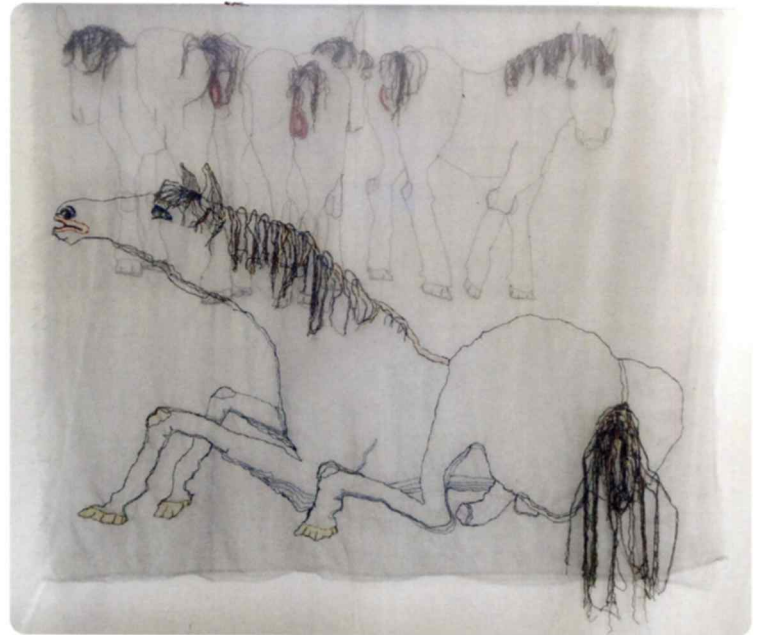

Roek is dood, 2016 - 300x200cm.

Op dit doek geeft ze subtiel de kringloop van de natuur weer. In de takken van de boom komen de poten van de kraai terug, en in de uitlopers van de maisplanten de kop en snavel. Een dood dier keert terug tot de aarde en vervolgens groeien daar weer planten op.

Levende dieren

In haar huidige werk is het dode dier nog steeds haar inspiratiebron, maar tijdens het natekenen wordt het bij haar een levend dier; een dier dat kan rennen, vliegen en zich voortplanten. Jitske tekent haar dieren in de eeuwige jachtvelden, waar ze na hun dood terechtkomen en een heerlijk leven hebben. Ze creëert een paradijs voor hen, waarin ze kunnen zweven in een nieuwe wereld.

Aankomst op de eeuwige jachtvelden, 2020 - twee doeken van 160x140cm.

Door verschillende van deze doorschijnende borduurwerken achter elkaar te hangen ontstaat een zwevend landschap. Bestond haar borduurwerk aanvankelijk alleen uit lijnen, in haar nieuwste werk zoekt ze naar de andere mogelijkheden van garen. Jitske is nog lang niet uit-geëxperimenteerd. Haar ontwikkelingen zijn te volgen op www.jitskerinsma.nl.

Tekst: Lucienne Lubbers

Foto's: Jitske Rinsma